

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2086/2021
26.05.2021. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Бисерке Живановић и Гордане Комненић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Владимир Мишковић, адвокат из ..., против туженог Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 921/19 од 16.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 26.05.2021. године, донео је

РЕШЕЊЕ

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 921/19 од 16.10.2019. године, као о изузетно дозвољеној.

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 921/19 од 16.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 921/19 од 16.10.2019. године, ставом првим изреке, одбијене су, као неосноване, жалбе парничних странака и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 20163/15 од 26.11.2018. године којом је, ставом првим изреке, одбијен приговор апсолутне ненадлежности суда истакнут од стране туженог, ставом другим изреке дозвољено објективно преиначење тужбе, ставом трећим изреке делимично усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоцу, на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије, за период од септембра 2012. године закључно са децембром 2017. године, исплати износ од 379.953,77 динара, односно појединачне месечне износе, са законском затезном каматом на сваки појединачни месечни износ од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, све ближе наведено у овом ставу изреке, ставом четвртим изреке одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавеже тужени да тужиоцу на име неисплаћених месечних износа припадајуће пензије за период од марта 1999. године закључно са августом 2012. године исплати износ од 1.824.623,56 динара, односно појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, све ближе наведено у овом ставу изреке, ставом петим изреке одбијен, као неоснован, тужбени захтев да се обавеже тужени да тужиоцу за период од марта 2013. године закључно са децембром 2017. године исплати појединачне месечне износе, са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа па до исплате, све ближе наведено у

овом ставу изреке, ставом шестим изреке обавезан тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 113.000,00 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате и ставом шестим одбијен као неоснован захтев тужиоца за исплату законске затезне камате на трошкове парничног поступка од пресуђења до наступања услова за извршење. Ставом другим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, из свих законских разлога, са предлогом да се о ревизији одлучи као о изузетно дозвољеној, применом члана 404. Закона о парничном поступку, ради уједначавања судске праксе.

По оцени Врховног касационог суда, нису испуњени услови за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу одредбе члана 404. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/2011....18/2020, у даљем тексту: ЗПП).

Правноснажном пресудом применом материјалног права из чл. 172. Закона о облигационим односима обавезан је тужени да тужиоцу накнади штету у висини појединачних месечних износа неисплаћене пензије за период од септембра 2012. године закључно са децембром 2017. године, са припадајућом законском затезном каматом. Право на инвалидску пензију је признато тужиоцу решењем СИЗ ПИО Косово-Регионална служба у Приштини од 05.07.1992. године, почев од 01.02.1992. године, коју је тужени редовно исплаћивао тужиоцу до марта 1999. године, када је, без правног основа и оправданог разлога престао да му је исплаћује, на који начин је тужени повредио тужиоцу право на мирно уживање имовине прокламовано чланом 1. Протокола 1. уз Европску конвенцију за заштиту људских права и основних слобода. Истовремено је одбијен као неоснован захтев за исплату пензије за период од марта 1999. године закључно са августом 2012. године, због застарелости потраживања, применом члана 376. Закона о облигационим односима.

Тужилац, позивајући се на пресуду Европског суда за људска права од 17.04.2012. године, донету у случају Грудић против Србије (представка бр. 31925/08) и на пресуду Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године, посебну ревизију изјављује ради уједначавања судске праксе.

Питање застарелости новчаног потраживања у смислу члана 376. Закона о облигационим односима који је примењен у овом спору није ни било постављено у предмету Грудић против Србије пред Европским судом за људска права. Због тога побијана другостепена пресуда, у погледу оцене застарелости потраживања не одступа од става израженог у наведеној одлуци Европског суда за људска права, а сагласна је са ставом тог суда из одлуке у предмету Скендери и други против Србије (представка бр. 15090/08) - да је рок застарелости предвиђен чланом 376. Закона о облигационим односима законит и да тежи легитимном циљу, обезбеђењу правне сигурности и заштите потенцијалних тужених од застарелих потраживања. Пресуда Врховног касационог суда Рев 974/2012 од 07.03.2013. године на коју се тужилац позива у ревизији донета је у спору у којем тужени није истакао приговор застарелости потраживања, па се зато не ради о различитим судским одлукама донетим у

истоветним чињенично-правним ситуацијама, због чега би о ревизији требало одлучивати као о посебној ревизији - ради уједначавања судске праксе.

Према Закључку усвојеном на седници Грађанског одељења Врховног касационог суда од 27.06.2017. године, у споровима ради накнаде материјалне штете због неисплате пензија лицима са територије Косова и Метохије узима се у обзир (умањује) новчани износ који је тужилац примао од стране међународне управе на тој територији. Овај Закључак донет је у вршењу надлежности Врховног касационог суда предвиђене чланом 31. став 2. Закона о уређењу судова - ради јединствене судске примене права. Побујана другостепена пресуда у делу којим је правноснажно одбијен захтев за накнаду штете настале неисплаћивањем пензије у периоду од марта 2013. године закључно са децембром 2017. године, не одступа од означеног закључка, имајући у виду да извршене исплате (без обзира да ли се ради о пензији или некој другој врсти накнаде) представљају обештећење за штету насталу неисплаћивањем пензије која је тужиоцу призната решењем туженог.

Из наведених разлога, на основу члана 404. ЗПП, одлучено као у првом ставу изреке.

Одлучујући о дозвољености ревизије у смислу члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није дозвољена.

Према члану 403. став 3. ЗПП ревизија није дозвољена у имовинско-правним споровима ако вредност предмета спора побујаног дела не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Тужба у овој правној ствари поднета је 28.09.2015. године и у њој је као вредност предмета спора означен износ од 467.000,00 динара. Поднеском од 16.07.2018. године тужба је преиначена повећањем тужбеног захтева, о ком је одлучено првостепеном пресудом донетом 26.11.2018. године. Другостепена пресуда донета је 16.10.2019. године. На дан преиначења тужбе 1 евро је, према средњем курсу Народне банке Србије, износио 118,0438 динара, па вредност предмета спора побујаног дела правноснажне пресуде од 2.007.995,88 динара предствала динарску противвредност 17.010,60 евра.

Како вредност предмета спора побујаног дела правноснажне пресуде не прелази динарску противвредност од 40.000 евра по средњем курсу НБС на дан преиначења тужбе, ревизија тужиоца није дозвољена, због чега је применом члана 413. ЗПП, одлучено као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић